

Uverdige priskrig på julemat

Konkurransen om dagligvarekundene er knallhard, og et av virkemidlene er å trekke til seg kundene ved hjelp av lokkevarer. Men å selge mat til gi-bortpriser er ikke etisk forsvarlig.

Priskrigen på julemat går over alle støvleskaft. Nå selger lavpriskjedene marsipan, surkål og pepperkaker for én krone, mens julegrøt, tomtegløgg og julepølser koster 2–3 kroner.

Heller ikke hovedretten til seks av ti nordmenn på julaften unngår dumping. Juleribbe selges med stort tap av lavpriskjedene. Bunnpris-eier Christian Lykke selger nå ribba til 30 kroner kilo. Dermed taper han 50 kroner per kilo ribbe han selger, til sammen 10 millioner kroner.

Lykke forteller til Dagens Næ-

ringsliv at svigerfaren hans nå fører hunden med ribbe. «Når prisen kommer på et slikt nivå at den er billigere enn hundemat, da mister man nesten respekten for arbeidet som ligger bak», sier kjøpmannen til avisen.

Å selge mat for en slikk og ingenting er respektløst. Ikke bare overfor dem som produserer den. Rundt om i verden er det mange mennesker som må kjempe for å få tak i nok mat for seg og sine. Da er det absurd at vi gir svineribbe til bikkja.

I tillegg til at det i seg selv er betenkelig å mate kjæledyr med kjøtt som er tiltenkt mennesker, legger kjøttproduksjonen beslag på arealer som kunne vært brukt til å dyrke mat til mennesker både i Norge og i utlandet.

Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug (Frp) ser det ikke på

Oppsummert

Konkurransen

1 Dagligvarekjedene konkurrerer om kundene, og setter prosen på julemat ned mot null.

Respektløst

2 Det er respektløst å behandle maten som om den ikke har verdi.

Listhaug

3 Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug synes imidlertid det er flott med priskrig.

denne måten. Hun synes det er flott med priskrig. Hun mener det gir folk som vanligvis ikke har så mye å rutte med, mulighet til å skaffe seg litt ekstra julekos, ifølge VG.

Det er for så vidt ikke feil. Men det er jo litt defensivt hvis en statsråd som skal representere partiet for folk flest, gjør seg avhengig av at butikkjedene nesten skal gi bort julemat gratis for at folk skal kunne hygge seg litt ekstra før jul.

Det er også interessant å merke seg at Listhaug ikke er bekymret for at bøndene skal tape på priskrigen. Til VG påpeker hun at dette ikke har noe å si for produsentene, da de uansett får samme pris for produktene sine. Om en ikke viste bedre, kunne en få inntrykk av at statsråden er en tilhenger av markedsregulering.

SAGT

av andre

Frp-pop: Sylvi Listhaug.

Vil flytte Listhaug

* «Nå er det på tide å prøve Sylvi på et sted hvor det er velgere å vinne.»

Anonyme Frp-kilder sier til Aftenposten at de tror og/eller håper Sylvi Listhaug snart skifter politisk felt.

Jarlsberg I

* «Det er ikke norske ostespiseres plikt å sponse utenlandske ostespisere eller å støtte overflødig melkeproduksjon.» **Leder i Dagens Næringsliv om eksportstøtten til Jarlsberg.**

Jarlsberg II

* «Dette er et svært dårlig og ugjennomtenkt forslag. Det er tåpelig symbolpolitikk å fjerne eksportsubsidiene som et en-sidig norsk tiltak.»

Klassekampen-redaktør Bjørgulv Braanen på lederplass om eksportstøtten.

Jarlsberg III

* «For oss ser det ut som om det er hull i bøndenes osteologikk, men de kan glede seg over at galskapen skal vare helt ut 2019, og får vi en ny rød-grønn regjering kan bøndene fortsette å forsyne markedet med 130 millioner liter melk for mye hvert år.»

Finansavisen-redaktør Trygve Hegnar på lederplass.

OPS

* «Isbreer vil smelte (...) Havnivået vil stige og drive millioner av mennesker fra hus og land. (...) Tørke vil fordrive hele befolkninger fra store landområder. (...) stormer, oversvømmelser, skogbranner og andre katastrofer (...) sterkere vind, mer nedbør og derfor større skadeomfang.»

Tidligere olje- og energiminister Grete Faremo (Ap), nå sjef for FNs prosjektkontor UNOPS, ser i klimaglasskullen i Dagsavisen.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf. 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

«Sjå ikkje til Kongsberg»

DAGENS GJEST

Hvorfor skjer det gang på gang? Vi har et lovverk, et byråkrati, en riksantikvar, en fri presse og flere frivillige organisasjoner som angivelig skal holde politikere og forvaltning i ørene. Likevel går det galt. Helt galt.

Denne gangen er det Kongsberg som har fått unngjelde. Byen ved Numedalslågen. Byen med sølvverket, Den Kongelige Mynt og en uendelighet av gruveganger. Det er på Kongsberg vi finner vår fineste rokokko-kirke, reist av tyske fagfolk for 12.000 riksdaler fra sølvverkets kasse. Da den sto ferdig i 1761 hadde det tatt 21 år å bygge den.

Kongsberg er byen med Europas første skole for høyere utdanning i bergteknikk. Bergseminaret, eller Det Kongelige Norske Bergseminarium som det offisielt het, ble plassert ved samme torg som kirken. Det er en langstrakt trebygning fra 1786. Den står der fremdeles og sammen med kirken vitner den om en by med ambisjoner, et lite stykke Europa langt inne i Buskeruds skoger. En by som ikke nøyde seg med å være en husklynge reist i full fart da de

rike malmforekomstene var et faktum.

Kongsberg er byen som med sine fine bygningsmiljøer havnet i Riksantikvarens NB-register. En klassifisering som burde ha fått en riksantikvar til å kjempe, alle politikere til å våkne og enhver utbygger til å utvise moderasjon.

Men, nei. Nylig åpnet Krona, et monsterbygg av billigste sort. Et seks etasjer og 24.500 kvadratmeter stort flerbrukshus reist i hurten og sturten like ved byens torg. Du kan se skyggen av det sobre kirketårnet i de monotone fasadene. Endeløse rekker med trestaver kler ytterveggene i et forsøk på å gi liv i det som er skapt dødt. Innenfor finner du et sammensurium av virksomheter presset inn i et bygg som allerede har vist seg altfor lite.

Bare hør: Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Fagskolen Tinius Olsen, Kongsberg norsksenter, folkebibliotek, høgskolebibliotek, tre kinosaler, Kongsberg musikkteater, Den norske kirke og kommunale kontorer. Prosjektet ble solgt inn som det temmelig diffuse «Kunnskaps- og kulturparken» eller KKP for de drevne i gamet.

Det er en lapskaus av alt og ingen-

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

FORTETTING

«Det er en lapskaus av alt og ingenting trykt sammen i ly av honnørordet fortetting.»

ting trykt sammen i ly av honnørordet «fortetting», og som har etterlatt seg tomme lokaler over hele byen. Ikke minst den karakteristiske Kongsberg kino fra 1965 på Nymoen torg, kalt Sitronpressa på folkemunne. Da bygget sto ferdig vakte det berettiget oppmerksomhet og debatt. Arkitekt Erik Ødegård hadde latt seg inspirere av en kinesisk vifte. Hva som inspirerte arkitektene bak Krona, annet enn åndelig fattigdom og økonomisk nød, er det vanskelig å ha noen formening om.

«Vi har vært for arrogante», «Vi har ikke lyttet godt nok til befolkningen, og vi har også vært dårlige til å ta innspill», skal lederen for Arbeiderpartiet i Kongsberg, Laila Gustavsén, ha uttalt etter kommunevalget tidligere i år. Partiet opplevde sitt største valgnederlag i byen siden krigen. Vinneren var Kongsberglista som stakk av gårde med knappe 27 prosent av stemmene og var tuftet på motstanden mot Krona.

«Men én ting er sikkert», skrev journalisten Ronny Spaans i Dag og Tid da han nylig dekket saken: «Søker du døme for god nasjonal byplanleggjing – sjå ikkje til Kongsberg!»

Sjefredaktør:
Mads Yngve Storvik
mads.storvik@nationen.no

Politisk redaktør:
Kato Nykvist
kato.nykvist@nationen.no

Nyhetsredaktør:
Rino Andersen
rino.andersen@nationen.no